

Edizzjoni Provi?orja

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (L-Ewwel Awla)

12 ta' Novembru 2020 (*)

“Rinviju g?al de?i?joni preliminari – Taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT) – Sitt Direttiva 77/388/KEE – Artikolu 4 – Kun?ett ta’ “persuna taxxabbli” – Kumpannija holding im?allta – Artikolu 17 – Dritt g?al tnaqqis tal-VAT tal-input – VAT tal-input im?allsa minn kumpannija holding im?allta g?al servizzi ta’ konsulenza relatati ma’ studju tas-suq fid-dawl tal-eventwali akkwist ta’ ishma fi ?dan kumpanniji o?ra – Rinunzia tal-pro?etti ta’ akkwist – VAT tal-input im?allsa fuq kummissjoni bankarja dwar l-organizzazzjoni u l-istrutturazzjoni ta’ self obbligatorju inti? sabiex is-sussidjarji ji?u pprovduti b’mekka ne?essarji sabiex isiru investimenti – Investimenti mhux imwettqa”

Fil-Kaw?a C?42/19,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mis-Supremo Tribunal Administrativo (il-Qorti Amministrattiva Suprema, il-Portugall), permezz ta’ de?i?joni tal-5 ta’ Di?embru 2018, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fl-24 ta’ Jannar 2019, fil-kaw?a

SONAECOM, SGPS, SA

kontra

Autoridade Tributária e Aduaneira,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (L-Ewwel Awla),

komposta minn J.?C. Bonichot, President tal-Awla, L. Bay Larsen, C. Toader, M. Safjan, u N. Jääskinen (Relatur), Im?allfin,

Avukat ?enerali: J. Kokott,

Re?istratur: M. Ferreira, Amministratri?i Prin?ipali,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tat-12 ta’ Frar 2020,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

- g?al Sonaecom SGPS SA, minn J. Vieira Peres, A. Lobo Xavier, G. Machado Borges, I. Santos Fidalgo u A. Carrilho Ribeiro, avukati,
- g?all-Gvern Portugi?, minn L. Inez Fernandes, R. Campos u P. Barros da Costa, b?ala a?enti,
- g?all-Kummissjoni Ewropea, minn M. Afonso, P. Costa de Oliveira u N. Gossement, b?ala a?enti,

wara li semg?et il-konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali fis-seduta tal-14 ta’ Mejju 2020,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 4(1) u (2) kif ukoll l-Artikolu 17(1), (2) u (5) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE tas-17 ta' Mejuu 1977 fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? – Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolo 9, Vol. 1, p. 23, iktar 'il quddiem "is-Sitt Direttiva").

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' kaw?a bejn Sonaecom SGPS SA (iktar 'il quddiem "Sonaecom") u l-Autoridade Tributária e Aduaneira (l-Awtorità Fiskali u Doganali, il-Portugall) dwar il-possibbiltà ta' tnaqqis tat-taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT) tal-input im?allsa minn Sonaecom, relatata ma' spejje? relatati, minn na?a, ma' servizzi ta' konsulenza relatati ma' studju tas-suq fid-dawl ta' eventwali akkwisti ta' ishma f'kumpanniji o?ra u, min-na?a l-o?ra, fir-rigward tal-pagament lil BCP Investimento, SA, ta' kummissjoni g?all-organizzazzjoni u l-istrutturazzjoni ta' self obbligatorju meta la l-akkwist u lanqas l-investimenti, li g?alihom is-self kien ?ie miksub, ma se??ew.

Il-kuntest ?uridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 Is-Sitt Direttiva t?assret u ?iet issostitwita bid-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud (?U 2006, L 347, p. 1, rettiffika fil-?U 2007, L 335, p. 60) iktar 'il quddiem id-“Direttiva tal-VAT”).

4 L-Artikolu 4 (1) u (2) tas-Sitt Direttiva, applikabbi *ratione temporis* fil-kaw?a prin?ipali, jipprovdi:

“1. ‘Persuna taxxabbi’ tfisser kull persuna li b'mod indipendenten twettaq fi kwalunkwe post attività ekonomika msemmija fil-paragrafu 2, ikun x'ikun l-iskop jew ir-ri?ultati ta' dik l-attività.

2. L-attivitajiet ekonomi?i msemmija fil-paragrafu 1 g?andhom jinkludu l-attivitajiet kollha ta' produtturi, kummer?janti u persuni li jag?tu, mag?duda attivitajiet fil-minjieri u fl-agrikoltura u attivitajiet fil-professjonijiet. L-isfruttament ta' proprjetà tan?ibbli jew intan?ibbli g?al skop ta'd?ul minnha fuq ba?i kontinwa g?andu wkoll jitqies b?ala attività ekonomika.”

5 L-Artikolu 13 tas-Sitt Direttiva, intitolat “E?enzjonijet fit-territorju tal-pajji?”, jipprovdi, fil-punt B tieg?u, dwar “[e]?enzjonijet o?rajn”:

“Ming?ajr pre?udizzju g?al disposizzjonijet o?ra tal-Komunità, l-Istati Membri g?andhom je?entaw li ?ej ta?t il-kondizzjonijiet li huma g?andhom jistabilixxu g?all-iskopijiet biex jassiguraw l-applikazzjoni korretta u ?ara ta' l-e?enzjonijet u tal-prevenzjoni ta' kwalunkwe e?enzjoni possibbli, evitar u abbu?:

[...]

d) it-transazzjonijet li ?ejjin:

1. l-g?oti jew in-negojar ta' kreditu u l-immani??jar tal-kreditu mill-persuna li tag?tih;

[...]"

6 L-Artikolu 17 tas-Sitt Direttiva, intitolat “Ori?ini u skop tad-dritt li tnaqqas”, jipprevedi:

- “1. Id-dritt li tnaqqas g?andu jqum fl-istess ?in meta t-taxxa mnaqqsa ssir taxxabbli.
2. Sa kemm l-o??etti u s-servizzi huma u?ati g?all-iskopijiet fuq it-transazzjoni taxxabbli tieg?u, il-persuna taxxabbli g?andha tkun intitolata biex tnaqqas mit-taxxa li hi responsabili biex t?allas:
 - (a) taxxa fuq il-valur mi?jud dovuta jew m?allsa fir-rigard ta’ o??etti jew servizzi pprovduti jew li g?andhom ikunu pprovduti lilu minn persuna taxxabbli o?ra;
 - (b) taxxa fuq il-valur mi?jud dovuta jew im?allsa fir-rigward ta’ o??etti importati;
 - (?) taxxa fuq il-valur mi?jud ta?t l-Artikoli 5(7)(a) u 6(3).

[...]

5. Fir-rigward ta’ o??etti u servizzi li g?andhom ikunu w?ati minn persuna taxxabbli kemm g?al transazzjonijiet koperti b’parografi 2 u 3, fir-rigward ta’ li t-taxxa fuq il-valur mi?jud titnaqqas, u g?al transazzjonijiet fir-rigward ta’ li t-taxxa fuq il-valur mi?jud ma titnaqqasx, it-tali proporzjon biss tat-taxxa fuq il-valur mi?jud g?andu jkun imnaqqas kif hu attribwit g?at-transazzjonijiet ta’ qabel.

Dan il-proporzjon g?andu jkun determinat, b’mod konformi ma’ l-Artikolu 19, g?at-transazzjonijiet kollha mwettqa minn persuna taxxabbli.

Madanakollu, l-Istati Membri jistg?u:

- (a) jawtorizzaw lill-persuna taxxabbli biex tistabbilixxi proporzjon g?al kull settur tan-negoju tieg?u, sakemm kontijiet separati huma mi?muma g?al kull settur;
- (b) i?ieg?lu ‘l-persuna taxxabbli biex tiddetermina proporzjon g?al kull settur tan-negoju tieg?u u ??omm kontijiet separati g?al kull settur;
- (?) jawtorizzaw jew i?ieg?lu l-persuna taxxabbli biex tag?mel it-tnaqqis fuq il-ba?i ta’ l-u?u ta’ kollha jew parti mill-o??etti u s-servizzi;
- (d) jawtorizzaw lill-persuna taxxabbli m?ieg?la tag?mel it-tnaqqis b’mod konformi mar-regola stabilita fl-ewwel sub-paragrafu, fir-rigward ta’ l-o??etti u s-servizzi kollha u?ati g?al transazzjonijiet msemmija hemmhekk;
- (e) jipprovdu li fejn it-taxxa fuq il-valur mi?jud li m’hix imnaqqsa mill-persuna taxxabbli hi insinifikanti, hi g?andha tkun trattata b?ala xejn.”

7 L-Artikolu 19 tas-Sitt Direttiva, intitolat “Kalkulazzjoni tal-proporzjon imnaqqas”, fil-paragrafu 1 tieg?u, jipprovdi:

“Il-proporzjon imnaqqas ta?t l-ewwel sub-paragrafu ta’ l-Artikolu 17(5) g?andu jkun mag?mul minn frazzjoni li jkollha:

- b?ala numeratur, l-ammont totali, esklussiv mit-taxxa fuq il-valur mi?jud, tal-bejg? kull sena attribwit g?at-transazzjonijet li fuqhom it-taxxa fuq il-valur mi?jud titnaqqas ta?t l-Artikolu 17(2) u (3),
- b?ala denominatur, l-ammont totali, esklussiv tat-taxxa fuq il-valur mi?jud, tal-bejg? kull sena attribwit lit-transazzjonijiet inklu?i fin-numeratur u lit-transazzjonijiet fir-rigward ta’ li t-taxxa fuq il-

valur mi?jud mhux imnaqqas. L-Istati Membri jistg?u ukoll jinkludu fid-denominatur l-ammont ta' sussidji, g?ajr dawk spe?ifikati fl-Artikolu 11A(1)(a).

Il-proporzjon g?andu jkun stabbilit fuq ba?i annwali, iffissat b?ala persenta?? u mag?mul figura s?i?a li ma te??edix il-numru li jmiss."

8 L-Artikolu 20 tas-Sitt Direttiva, intitolat "A??ustamenti tat-tnaqqis", jistabbilixxi, fil-paragrafu (6) tieg?u:

"Fejn persuna taxxabbi titrasferixxi minflok tkun ttaxxata b'mod normali g?al skema spe?jali jew vi?i-versa, Stati Membri jistg?u jie?du l-mi?uri kollha ne?essarji biex jassiguraw li l-persuna taxxabbi la tibbenefika u lanqas ti?i ppre?udikata mhux ?ustifikament."

9 Skont l-Artikolu 413 tad-Direttiva tal-VAT, dan da?al fis-se?? fl-1 ta' Jannar 2007.

Id-dritt Portugi?

I?-C/VA

10 Skont l-Artikolu 9(28) tal-Código do Imposto sobre o Valor Acrescentado (il-Kodi?i tat-Taxxa fuq il-Valur Mi?jud), fil-ver?joni tieg?u applikabbi fi?-?mien tal-fatti fil-kaw?a prin?ipali (iktar 'il quddiem i?-"CIVA"):

"Huma e?enti mit-taxxa:

a) l-g?oti u n-negojar ta' krediti, ta?t kull forma, inklu?i t-tran?azzjonijiet ta' skont u riskont, kif ukoll l-amministrazzjoni u l-immani??jar tag?hom mill-persuna li tkun tathom;

[...]

f) it-tran?azzjonijiet u servizzi, inklu? in-negojar, i?da bl-e??ezzjoni tas-sempli?i ?arsien u amministrazzjoni jew ?estjoni, li jirrigwardaw l-azzjonijiet, l-ishma ta' kumpanniji jew ta' asso?azzjonijiet, l-obbligi u t-titoli l-o?ra, bl-esklu?joni tat-titoli rappre?entattivi ta' merkanzija".

11 L-Artikolu 20 ta?-CIVA, li jelenka s-sitwazzjonijiet li fihom il-VAT tal-input im?allsa minn persuna taxxabbi tista' titnaqqas, jiprovozi, fil-paragrafu 1 tieg?u:

"Tista' titnaqqas biss it-taxxa imposta fuq l-o??etti jew is-servizzi akkwistati, importati jew u?ati mill-persuna taxxabbi g?at-twettiq tat-tran?azzjonijiet li ?ejjin:

a) il-provvista ta' o??etti u servizzi su??etti g?at-taxxa u li ma humiex e?entati minnha;

[...]"

12 L-Artikolu 23(1) u (4) ta?-CIVA huwa hekk ifformulat:

"1. Meta, fl-e?er?izzju tal-attività tag?ha, il-persuna taxxabbi twettaq trasferimenti ta' o??etti jew provvista ta' servizzi, li parti minnhom ma tag?tix dritt g?al tnaqqis, it-taxxa m?allsa fuq ix-xiri g?andha titnaqqas biss g?al dik il-per?entwali li tikkorrispondi mal-ammont annwali ta' tran?azzjonijiet eli?ibbli g?ad-dritt g?al tnaqqis.

[...]

4. Il-per?entwali ta' tnaqqis imsemmija fil-paragrafu 1 tirri?ulta minn frazzjoni komposta minn, b?ala numeratur, l-ammont annwali, bl-esklu?joni tat-taxxa, tat-trasferimenti ta' o??etti u ta'

provvista ta' servizzi li jag?tu dritt g?al tnaqqis ta?t I-Artikolu 19 u I-Artikolu 20(1), u, b?ala denominatur, l-ammont annwali, bl-esklu?joni tat-taxxa, tat-tran?azzjonijiet kollha mwettqa mill-persuna taxxabbli, inklu?i t-tran?azzjonijiet e?enti minn jew li ma humiex su??etti g?at-taxxa, b'mod partikolari s-sussidji li ma humiex su??etti g?at-taxxa minbarra s-sussidji fuq apparat.

[...]"

Id-Digriet?Li?i Nru 495/88

13 L-Artikolu 1(1) u (2) tad-Decreto-Lei n° 495/88 (id-Digriet?Li?i Nru 495/88), tat-30 ta' Di?embru 1988 (*Diário da República I*, serje I, Nru 301, tat-30 ta' Di?embru 1988), li jirregola l-istatus ?uridiku u l-attività tas-sociedades gestoras de participações sociais (SGPS), fil-ver?joni tieg?u applikabbli g?all-fatti fil-kaw?a prin?ipali, jiprovdi:

"1. L-uniku g?an tas-[SGPS] huwa li ji??estixxu l-ishma ta' impri?i o?ra, b?ala forma indiretta ta' e?er?izzju ta' attivitajiet ekonomi?i.

2. G?all-finijiet ta' dan id-Digriet-Li?i, is-sehem f'kumpannija huwa kkunsidrat b?ala forma indiretta ta' e?er?izzju tal-attività ekonomika tag?ha meta huwa biss okka?jonal u jirrigwarda mill-inqas 10 % tal-kapital azzjonarju, bid-dritt ta' vot, kemm direttament, kif ukoll permezz ta' ishma ta' kumpanniji o?ra li fihom is-SGPS jokkupaw po?izzjoni dominanti."

14 Skont I-Artikolu 4 ta' dan id-Digriet-Li?i:

"1. Is-SGPS huma awtorizzati li jiprovdu servizzi tekni?i ta' amministrazzjoni u ta' ?estjoni lil kull jew lil u?ud mill-kumpanniji li fihom ikollhom sehem, kif iddefinit fl-Artikolu 1(2) u fl-Artikolu 3(3)(a) sa (?), jew li mag?hom huma kkonkludew kuntratt ta' subordinazzjoni.

2. Il-provvista ta' servizzi g?andha tkun is-su??ett ta' kuntratt bil-miktub, li fih ir-remunerazzjoni korrispondenti g?andha ti?i indikata."

Il-kaw?a prin?ipali u d-domandi preliminari

15 Ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali hija kumpannija holding li, minbarra l-attività tag?ha ta' akkwist, ta' ?amma u ta' ?estjoni ta' ishma, te?er?ita attività ta' ?estjoni u ta' koordinazzjoni strate?ika ta' impri?i li joperaw fis-swieg tat-telekomunikazzjonijiet, tal-mezzi tal-komunikazzjoni, tas-softwer u tal-integrazzjoni ta' sistemi.

16 Fil-kuntest tal-attività tag?ha, matul is-sena 2005, Sonaecom akkwistat, ta?t is-sistema tal-VAT, servizzi esterni ta' konsulenza li kienu jikkonsistu fi studju tas-suq g?all-akkwist ta' ishma fl-operatur tat-telekomunikazzjonijiet Cabovisão. Skont I-affermazzjonijiet tag?ha, Sonaecom kellha l-intenzjoni li te?er?ita attività ekonomika li tikkonsisti fil-provvista ta' servizzi ta' ?estjoni su??etti g?all-VAT lil Cabovisão. Dan I-akkwist ma ?iex finalment ikkonkretizzat.

17 Barra minn hekk, f'?unju 2005, ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali ?allset lill-bank tal-investiment, BCP Investimento, kummissjoni g?al servizzi relatati mal-organizzazzjoni, mal-assembla?? u mal-garanzija ta' self obbligatorju li jammonta g?al EUR 150 miljun. Mid-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta li dan is-self kien inti? sabiex jag?ti lill-kumpanniji sussidjarji ta' Sonaecom mezzi li huma kellhom b?onn sabiex jag?mlu investimenti diretti fit-teknolo?ija "triple play". Skont I-informazzjoni pprovjeta minn Sonaecom waqt is-seduta, min-na?a l-o?ra, il-kumpannija kienet tipprevedi li tu?a l-kapital miksub b'dan il-mod sabiex takkwista ishma ta' Cabovisão u b'hekk tinvesti fis-segment il-?did ta' attività msej?a "triple play".

18 Sa fejn dawn il-pro?etti ta' investiment ma ?ewx ikkonkretizzati, ir-rikorrenti fil-kaw?a

prin?ipali g?a?let, sussegwentement, li tqieg?ed dan il-kapital g?ad-dispo?izzjoni tal-kumpannija omm tag?ha, Sonae SGPS, ta?t il-forma ta' self.

19 Matul l-istess sena fiskali, Sonaecom naqqset kompletament mill-VAT dovuta l-ammonti korrispondenti tal-VAT tal-input im?allsa fir-rigward tas-servizzi akkwistati.

20 Wara st?arri? imwettaq mill-amministrazzjoni fiskali, din ikkontestat it-tnaqqis tal-VAT hekk imwettaq, billi kkunsidrat li l-akkwist tas-servizzi inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali ma kellux b?ala g?an it-twettiq tal-output ta' tran?azzjonijiet taxxabbbli, skont l-Artikolu 17(2) u (3) tas-Sitt Direttiva u l-Artikolu 20 ta?-CIVA.

21 Din l-amministrazzjoni g?alhekk wettqet korrezzjonijiet aritmeti?i li taw lok g?al atti ta' likwidazzjoni tal-VAT u tal-interessi kumpensatorji g?al ammont totali ta' EUR 1 088 675.77.

22 Sonaecom ippre?entat rikors kontra dawn l-atti ta' likwidazzjoni quddiem it-Tribunal Administrativo e Fiscal do Porto (il-Qorti Amministrattiva u Fiskali ta' Porto, il-Portugall). Permezz ta' sentenza tat-28 ta' ?unju 2016, dik il-qorti ?a?det ir-rikors, min?abba li l-VAT im?allsa mir-rikorrenti ma setg?etx titnaqqas.

23 Sonaecom appellat minn din is-sentenza quddiem is-Supremo Tribunal Administrativo (il-Qorti Amministrattiva Suprema, il-Portugall).

24 Quddiem il-qorti tar-rinviju, ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali, li tinvoka l-kwalità tag?ha ta' kumpannija holding im?allta u ssostni li l-intervent tag?ha fil?-estjoni tas-sussidjarji tag?ha huwa rikorrenti, issostni li s-servizzi inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali ma kinux marbuta mal-attività ta' "?amma u ta' ?estjoni ta' ishma" i?da ma' dik li hija te?er?ita fil-qasam tal-provvista ta' servizzi tekni?i u ta' ?estjoni lis-sussidjarji tag?ha, attività su??etta g?all-VAT u li g?aliha hija tir?ievi korrispettiv.

25 Konsegwentement, peress li te?isti ming?ajr dubju rabta diretta bejn il-provvisti mwettqa favur is-sussidjarji tag?ha u l-akkwist tas-servizzi inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, il-VAT tal-input im?allsa tista' titnaqqas.

26 Ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali ??id li l-fatt li l-akkwist ta' ishma ma ?iex ikkonkretizzat huwa irrilevanti u ma jikkontestax il-fatt li l-akkwist ta' servizzi twettaq fil-kuntest ta' attività li timplika t-twettiq ta' tran?azzjonijiet su??etti g?all-VAT.

27 F'dawn i?-?irkustanzi, is-Supremo Tribunal Administrativo (il-Qorti Amministrattiva Suprema) idde?idiet li tissospendi l-pro?edura u tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domandi preliminari li ?ejjin:

"1) It-tnaqqis tat-taxxa m?allsa mir-rikorrenti [Sonaecom] f'servizzi ta' konsulenza asso?jati mal-istudju tas-suq bil-g?an tal-akkwist ta' ishma, liema akkwist ma se??x, huwa konformi mar-regoli ta' tnaqqis tal-VAT imsemmija fis-[Sitt Direttiva], b'mod spe?ifiku l-Artikoli 4(1) u (2) u 17(1), (2) u (5)?

2) It-tnaqqis tat-taxxa m?allsa mir-rikorrenti [Sonaecom] fil-?las lil [BCP Investimento] ta' kummissjoni g?all-organizzazzjoni u strutturazzjoni ta' self obbligatorju allegatament miksub bil-g?an li ti?i integrata l-istruttura ta' finanzjament tal-kumpanniji parte?ipanti tag?ha, u li, ?aladarba dawn l-investimenti ma se??ewx, spi??at ?iet applikata g?al kollox minn Sonae SGPS, l-impri?a omm tal-grupp, huwa konformi mar-regoli ta' tnaqqis tal-VAT imsemmija fis-[Sitt Direttiva], b'mod spe?ifiku l-Artikoli 4(1) u (2) u 17(1), (2) u (5)?"

Fuq id-domandi preliminari

Fuq I-ewwel domanda

28 Permezz tal-ewwel domanda preliminari tag?ha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi lill-Qorti tal-?ustizzja, essenzjalment, jekk I-Artikolu 4(1) u (2) kif ukoll I-Artikolu 17(1), (2) u (5) tas-Sitt Direttiva g?andhomx ji?u interpretati fis-sens li kumpannija holding li I-intervent tag?ha fil-?estjoni tas-sussidjarji tag?ha huwa rikorrenti hija awtorizzata tnaqqas il-VAT tal-input im?allsa fuq I-akkwist ta' servizzi ta' konsulenza dwar studju tas-suq imwettaq fid-dawl tal-akkwist ta' ishma f'kumpannija o?ra, meta dan I-akkwist finalment ma se??x.

29 Prelinarjament, g?andu jitfakkar li d-Direttiva tal-VAT, li da?let fis-se?? fl-1 ta' Jannar 2007, ?assret is-Sitt Direttiva ming?ajr ma g?amlet bidliet sostantivi meta mqabbla mag?ha. Peress li d-dispo?izzjonijiet rilevanti tad-Direttiva tal-VAT g?andhom portata essenzjalment identika g?al dik tad-dispo?izzjonijiet rilevanti tas-Sitt Direttiva, il-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja dwar id-Direttiva tal-VAT hija wkoll applikabbi fir-rigward tas-Sitt Direttiva (ara, b'analo?ija, is-sentenza tat-3 ta' Lulju 2019, The Chancellor, Masters and Scholars of the University of Cambridge, C?316/18, EU:C:2019:559, punt 17).

30 F'dan il-kuntest, g?andu jitfakkar, fl-ewwel lok, li, skont ?urisprudenza stabbilita, la g?andha I-kwalità ta' persuna taxxabbi g?all-VAT, fis-sens tal-Artikolu 4 tas-Sitt Direttiva, u lanqas dritt g?al tnaqqis, skont I-Artikolu 17 ta' din id-direttiva, kumpannija li I-g?an uniku tag?ha huwa I-akkwist ta' ishma f'kumpanniji o?ra ming?ajr ma din tinterferixxi direttament jew indirettament fil-?estjoni ta' dawn il-kumpanniji. Fil-fatt, is-sempli?i akkwist u ?amma ta' ishma ta' kumpannija ma jikkostitwixx, fihom innifishom, attività ekonomika fis-sens tas-Sitt Direttiva, li jag?tu lill-awtur tag?hom il-kwalità ta' persuna taxxabbi billi s-sempli?i akkwist ta' sehem finanzjarju f'impri?i o?ra ma jikkostitwixx t?addim ta' o??ett inti? sabiex jiprodu?i d?ul ta' natura permanenti. Fil-fatt, il-?bir ta' dividend eventuali, frott ta' dan il-holding, jirri?ulta mis-sempli?i proprjetà tal-beni (sentenzi tal-5 ta' Lulju 2018, Marle Participations, C?320/17, EU:C:2018:537, punti 27 u 28, kif ukoll tas-17 ta' Ottubru 2018, Ryanair, C?249/17, EU:C:2018:834, punt 16 u I-?urisprudenza ??itata).

31 Is-sitwazzjoni tkun differenti meta I-holding ikun akkumpanjat minn involviment dirett jew indirett fil-?estjoni tal-kumpanniji li fihom ikun sar I-akkwist ta' ishma, jekk dan jimplika I-implimentazzjoni ta' tran?azzjonijiet su??etti g?all-VAT, b?all-provvista ta' servizzi amministrativi, finanzjarji, kummer?jali u tekni?i, bla ?sara g?ad-drittijiet li g?andu I-awtur tal-ishma fil-kwalità tieg?u ta' azzjonist jew ta' so?ju (sentenzi tal-5 ta' Lulju 2018, Marle Participations, C?320/17, EU:C:2018:537, punt 29, kif ukoll tas-17 ta' Ottubru 2018, Ryanair, C?249/17, EU:C:2018:834, punt 17 u I-?urisprudenza ??itata).

32 Kif irrilevat I-Avukat ?enerali fil-punt 30 tal-konklu?jonijiet tag?ha, kumpannija holding im?allta hija kumpannija li, minbarra I-attività tag?ha ta' holding mhux ekonomika li tikkonsisti fi?-?amma ta' ishma f'kumpanniji o?ra u li ma hijiex su??etta g?all-VAT, te?er?ita wkoll attività ekonomika. Skont il-?urisprudenza, kumpannija holding im?allta li mhux biss g?andha ishma f'kumpanniji, i?da li tipprovdi wkoll lil u?ud minn dawn il-kumpanniji provvisti ta' servizzi bi ?las, su??etti g?all-VAT, hija wkoll, f'dan ir-rigward, persuna taxxabbi li tibbenefika minn dritt, madankollu biss proporzionali, g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tas-27 ta' Settembru 2001, Cibo Participations, C?16/00, EU:C:2001:495, punt 22, u tat-13 ta' Marzu 2008, Securenta, C?437/06, EU:C:2008:166, punt 31).

33 Barra minn hekk, peress li I-attivitàjet ekonomi?i fis-sens tas-Sitt Direttiva jistg?u jikkonsistu f'diversi atti konsekutivi, I-attivitàjet preparatorji g?andhom di?à ji?u attribwiti lill-attivitàjet ekonomi?i. G?alhekk, kull persuna li jkollha I-intenzjoni, ikkonfermata b'elementi o??ettivi, li tibda b'mod indipendent attività ekonomika u li tag?mel I-ewwel spejje? ta' investimenti g?al dan il-g?an g?andha titqies b?ala persuna taxxabbi (sentenza tas-17 ta' Ottubru 2018, Ryanair, C?249/17,

EU:C:2018:834, punt 18 u I-?urisprudenza ??itata).

34 Minn dan jirri?ulta li kumpannija li twettaq atti preparatorji fil-kuntest ta' pro?ett ta' akkwist ta' azzjonijiet ta' kumpannija o?ra bl-intenzjoni li te?er?ita attività ekonomika li tikkonsisti fl-interferenza fil-?estjoni ta' din tal-a??ar billi tipprovdilha prestazzjonijiet ta' servizzi ta' ?estjoni su??etti g?all-VAT g?andha ti?i kkunsidrata b?ala persuna taxxabbi fis-sens tas-Sitt Direttiva (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-17 ta' Ottubru 2018, Ryanair, C?249/17, EU:C:2018:834, punt 19).

35 F'dan il-ka?, mill-pro?ess li g?andha g?ad-dispo?izzjoni tag?ha I-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li Sonaecom kienet tipprevedi li tipprovdi lil Cabovisão, li tag?ha hija xtaqet takkwista ishma, provvisti ta' servizzi ta' ?estjoni su??etti g?all-VAT u, abba?i ta' dan, te?er?ita attività ekonomika fis-sens tas-Sitt Direttiva. G?aldaqstant, u f'dan ir-rigward, Sonaecom, b?ala kumpannija holding im?allta, g?andha titqies, b?ala prin?ipju, b?ala persuna taxxabbi, fis-sens tas-Sitt Direttiva, fatt li g?andu ji?i vverifikat mill-qorti tar-rinviju.

36 Fir-rigward, fit-tieni lok, tad-dritt g?al tnaqqis, mill-Artikolu 17 tas-Sitt Direttiva jirri?ulta li, sa fejn il-persuna taxxabbi, li ta?ixxi b?ala tali fil-mument meta takkwista jew tir?ievi servizz, tu?a dan I-o??ett jew dan is-servizz g?all-b?onnijiet tat-tran?azzjonijiet intaxxati tag?ha, hija awtorizzata tnaqqas il-VAT dovuta jew im?allsa g?all-imsemmi o??ett jew I-imsemmi servizz. Konformement mal-ewwel subparagraphu tal-Artikolu 10(2) u mal-Artikolu 17 ta' din id-direttiva, dan id-dritt g?al tnaqqis jitnissel fil-mument meta t-taxxa ssir dovuta, ji?ifieri fil-mument tal-kunsinna tal-o??ett jew meta titwettaq il-provvista ta' servizzi (sentenza tas-17 ta' Ottubru 2018, Ryanair, C?249/17, EU:C:2018:834, punt 21 u I-?urisprudenza ??itata).

37 Id-dritt g?al tnaqqis previst fl-Artikolu 7 et seq. tas-Sitt Direttiva huwa parti integrali mis-sistema tal-VAT u b?ala prin?ipju ma jistax ji?i limitat. Dan ji?i e?er?itat immedjatament g?at-taxxi kollha imposti fuq it-tran?azzjonijiet tal-input li twettqu (sentenza tas-17 ta' Ottubru 2018, Ryanair, C?249/17, EU:C:2018:834, punt 22 u I-?urisprudenza ??itata).

38 Is-sistema tat-tnaqqis hija inti?a, fil-fatt, sabiex ittaffi kompletament lill-imprenditur il-pi? tal-VAT dovuta jew im?allsa fil-kuntest tal-attivitàjet ekonomi?i kollha tieg?u. Is-sistema komuni tal-VAT b'hekk tiggarantixxi n-newtralità fir-rigward tal-pi? fiskali tal-attivitàjet ekonomi?i kollha, irrisspettivamente mill-g?anijiet jew mir-ri?ultati tag?hom, bil-kundizzjoni li I-imsemija attivitàjet ikunu, b?ala prin?ipju, huma stess su??etti g?all-VAT (sentenza tas-17 ta' Ottubru 2018, Ryanair, C?249/17, EU:C:2018:834, punt 23).

39 Il-prin?ipju tan-newtralità tal-VAT rigward I-oneru fiskali tal-impri?a je?i?i li I-ewwel spejje? ta' investiment li jsiru g?all-b?onnijiet u fir-rigward ta' impri?a jkunu kkunsidrati b?ala attivitàjet ekonomi?i u jkun imur kontra dan il-prin?ipju jekk I-imsemija attivitàjet jibdew biss fil-mument meta jsir id-d?ul taxxabbi. Kull interpretazzjoni o?ra timponi fuq I-operatur ekonomiku I-ispi?a tal-VAT fil-kuntest tal-attività ekonomika tieg?u ming?ajr ma tag?tih il-possibbiltà li jnaqqasha u tag?mel distinzjoni arbitrarja bejn I-ispejje? ta' investiment mag?mula g?all-b?onnijiet ta' impri?a skont jekk dawn jitwettqu qabel I-operat effettiv tag?ha jew matul dan I-operat (sentenza tas-17 ta' Ottubru 2018, Ryanair, C?249/17, EU:C:2018:834, punt 24 u I-?urisprudenza ??itata).

40 Barra minn hekk, id-dritt g?al tnaqqis, ladarba tnissel, jibqa' kwe?it anki jekk, sussegwentement, I-attività ekonomika prevista ma tkunx twettqet u, g?aldaqstant, ma tatx lok g?al tran?azzjonijiet taxxabbi jew il-persuna taxxabbi ma setg?etx tu?a I-o??etti jew is-servizzi li taw lok g?al tnaqqis fil-kuntest ta' tran?azzjonijiet taxxabbi min?abba ?irkustanzi li ma g?andhomx x'jaqsmu mar-rieda tag?ha. Interpretazzjoni o?ra tkun kuntrarja g?all-prin?ipju tan-newtralità tal-VAT fir-rigward tal-pi? fiskali tal-impri?a. Din tkun tista' to?loq, fit-trattament fiskali tal-istess attivitàjet ta' investiment, differenzi mhux i??ustifikati bejn impri?i li di?à jwettqu tran?azzjonijiet taxxabbi u o?rajin li qeg?din ifittxu, permezz ta' investimenti, li jibdew attivitàjet li jkunu sors ta'

tran?azzjonijiet taxxabbli. Bi-istess mod, ikunu stabbiliti wkoll differenzi arbitrarji bejn dawn l-impr?i tal-a??ar sa fejn l-a??ettazzjoni definittiva tat-tnaqqis tkun tiddependi mill-kwistjoni ta' jekk tali investimenti jirri?ultawx fi tran?azzjonijiet intaxxati jew le (sentenza tas-17 ta' Ottubru 2018, Ryanair, C?249/17, EU:C:2018:834, punt 25 u l-?urisprudenza ??itata).

41 Barra minn hekk, skont ?urisprudenza stabbilita, l-e?istenza ta' rabta diretta u immedjata bejn tran?azzjoni partikolari tal-input u tran?azzjoni jew numru ta' tran?azzjonijiet tal-output li jag?tu dritt g?al tnaqqis b?ala prin?ipju hija ne?essarja sabiex dritt g?al tnaqqis tal-VAT tal-input ji?i rrikonoxxut fil-konfront tal-persuna taxxabbli u sabiex ti?i stabbilita l-portata ta' dan id-dritt. Id-dritt g?al tnaqqis tal-VAT imposta fuq l-akkwist ta' o??etti jew ta' servizzi tal-input jippre?upponi li l-ispejje? sostnuti g?all-akkwist tag?hom huma parti mill-elementi kostituttivi tal-prezz tat-tran?azzjonijiet intaxxati tal-output li jag?tu dritt g?al tnaqqis (sentenza tas-17 ta' Ottubru 2018, Ryanair, C?249/17, EU:C:2018:834, punt 26 u l-?urisprudenza ??itata).

42 Madankollu dritt g?al tnaqqis huwa a??ettat ukoll favur il-persuna taxxabbli, anki fl-assenza ta' rabta diretta u immedjata bejn tran?azzjoni tal-input partikolari u tran?azzjoni wa?da jew iktar tal-output li jag?tu dritt g?al tnaqqis, meta l-ispejje? tas-servizzi inkwistjoni jag?mlu parti mill-ispejje? ?enerali ta' din tal-a??ar u jkunu, b?ala tali, elementi li jikkostitwixxu l-prezz tal-o??etti jew tas-servizzi li din il-persuna tipprovdi. Dawn l-ispejje? g?andhom, fil-fatt, rabta diretta u immedjata mal-attività ekonomika kollha tal-persuna taxxabbli (sentenza tas-17 ta' Ottubru 2018, Ryanair, C?249/17, EU:C:2018:834, punt 27 u l-?urisprudenza ??itata).

43 Issa, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li l-ispejje? marbuta mal-akkwist ta' ishma fis-sussidjarji tag?ha sostnuti minn kumpannija holding li tipparte?ipa fil-?estjoni tag?hom u li, g?al dan il-g?an, te?er?ita attività ekonomika g?andhom ji?u kkunsidrati b?ala li jag?mlu parti mill-ispejje? ?enerali tag?ha u l-VAT im?allsa fuq dawn l-ispejje? g?andha, b?ala prin?ipju, titnaqqas kollha kemm hi, sakemm ?erti tran?azzjonijiet ekonomi?i tal-output ma jkunux e?entati mill-VAT skont is-Sitt Direttiva, f'liema ka? id-dritt g?al tnaqqis g?andu jsir biss skont il-modalitajiet previsti fl-Artikolu 17(5) ta' din id-direttiva (sentenza tas-16 ta' Lulju 2015, Larentia + Minerva u Marenave Schiffahrt, C?108/14 u C?109/14, EU:C:2015:496, punt 33).

44 F'dan il-ka?, mill-pro?ess li g?andha g?ad-dispo?izzjoni tag?ha il-Qorti tal-?ustizzja jidher li jirri?ulta li s-servizzi ta' konsulenza inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali nkisbu fil-kuntest tal-akkwist propost minn Sonaecom ta' ishma f'kumpannija u li Sonaecom kellha l-intenzjoni li te?er?ita favur din il-kumpannija attività ekonomika li tikkonsisti fil-provvista ta' servizzi ta' ?estjoni su??etti g?all-VAT, fatt li g?andu ji?i vverifikat mill-qorti tar-rinviju.

45 G?alhekk, peress li, skont il-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja, l-ispejje? relatati mal-imsemmija servizzi ta' konsulenza jag?mlu parti mill-ispejje? ?enerali ta' Sonaecom fir-rigward tal-attività ekonomika li hija te?er?ita fil-kwalità tag?ha ta' kumpannija holding im?allta, din il-kumpannija tibbenefika, b?ala prin?ipju, mid-dritt li tnaqqas il-VAT kollha m?allsa fuq din il-provvista ta' servizzi.

46 Barra minn hekk, kif tfakkar fil-punt 40 ta' din is-sentenza, il-fatt li, finalment, it-tran?azzjoni ma kkonkretizzatx ru?ha ma g?andux effett fuq id-dritt g?al tnaqqis tal-VAT, li jibqa' kwe?it.

47 Madankollu, g?andu ji?i ppre?i?at li, fil-ka? li jirri?ulta li r-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali pprovidet servizzi su??etti g?all-VAT, karakteristi?i tal-attività ekonomika tag?ha, biss lil parti mis-sussidjarji tag?ha, fatt li g?andu ji?i vverifikat mill-qorti nazzjonali, il-VAT im?allsa fuq l-ispejje? ?enerali tista' titnaqqas biss bi proporzjon ma' dawk li huma inerenti g?all-attività ekonomika tar-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali fil-kwalità tag?ha ta' persuna taxxabbi, skont metodu li g?andu ji?i ddeterminat mill-Istati Membri (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-5 ta' Lulju 2018, Marle Participations, C?320/17, EU:C:2018:537, punt 37).

48 F'dan ir-rigward, g?andu jitfakkar li, fl-e?er?izzju ta' din is-setg?a, I-Istati Membri g?andhom jie?du inkunsiderazzjoni l-g?an u l-istruttura tas-Sitt Direttiva u, f'dan ir-rigward, jipprevedu metodu ta' kalkolu li jirrifletti o??ettivament il-parti ta' imputazzjoni reali tal-ispejje? tal-input g?al kull wa?da mill-attivitàjet ekonomi?i u mhux ekonomi?i (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-5 ta' Lulju 2018, Marle Participations, C?320/17, EU:C:2018:537, punt 37 u l-?urisprudenza ??itata).

49 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet kollha pre?edenti, ir-risposta g?all-ewwel domanda preliminari g?andha tkun li I-Artikolu 4(1) u (2) kif ukoll I-Artikolu 17(1), (2) u (5) tas-Sitt Direttiva g?andhom ji?u interpretati fis-sens li kumpannija holding im?allta li l-intervent tag?ha fil-?estjoni tas-sussidjarji tag?ha huwa rikorrenti hija awtorizzata tnaqqas il-VAT tal-input im?allsa fuq l-akkwist ta' servizzi ta' konsulenza dwar studju tas-suq imwettaq bil-g?an tal-akkwist ta' ishma f'kumpannija o?ra, inklu? meta dan finalment ma jkunx ?ie akkwistat.

Fuq it-tieni domanda

50 Permezz tat-tieni domanda preliminari tag?ha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi lill-Qorti tal-?ustizzja, essenzjalment, jekk I-Artikolu 4(1) u (2) kif ukoll I-Artikolu 17(1), (2) u (5) tas-Sitt Direttiva g?andhomx ji?u interpretati fis-sens li kumpannija holding im?allta li l-intervent tag?ha fil-?estjoni tas-sussidjarji tag?ha huwa rikorrenti hija awtorizzata tnaqqas il-VAT tal-input im?allsa fuq il-kummissjoni m?allsa lil stabbiliment ta' kreditu g?all-organizzazzjoni u l-istrutturazzjoni ta' self obbligatorju inti? li jag?mel investimenti f'settur partikolari, meta dawn l-investimenti fl-a??ar ma se??ewx u l-kapital miksub permezz ta' dan is-self t?allas kompletament lill-kumpannija omm tal-grupp fil-forma ta' self.

51 Ir-risposta g?al din id-domanda te?tie? li ji?i ddeterminat jekk, skont I-Artikolu 17 tas-Sitt Direttiva, g?all-finijiet tat-tnaqqis tal-VAT tal-input im?allsa fuq servizzi, hemmx lok li jittie?ed inkunsiderazzjoni l-u?u previst jew l-u?u effettiv ta' dawn is-servizzi mill-persuna taxxabbi.

52 F'dan ir-rigward, I-Artikolu 17(2)(a) tas-Sitt Direttiva jipprovdi li persuna taxxabbi hija awtorizzata tnaqqas it-taxxa tal-input im?allsa sakemm l-o??etti u s-servizzi "huma u?ati" g?all-iskopijiet tat-tran?azzjonijiet taxxabbi tag?ha.

53 G?aldaqstant, u kif irrilevat l-Avukat ?enerali fil-punt 54 tal-konku?jonijiet tag?ha, mill-formulazzjoni ta' din id-dispo?izzjoni jirri?ulta li d-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa huwa bba?at fuq appro?? ibba?at ?afna fuq l-u?u effettiv tal-o??etti u tas-servizzi akkwistati mill-persuna taxxabbi.

54 L-anali?i tal-kuntest li fih tinsab l-imsemmija dispo?izzjoni kif ukoll tal-g?an tag?ha u ta' dak tas-Sitt Direttiva jikkorrobora din l-interpretazzjoni letterali.

55 Fir-rigward tal-kuntest tal-Artikolu 17(2)(a) tas-Sitt Direttiva, g?andu ji?i rrilevat li, fil-qasam tat-tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa g?al o??etti li g?andhom u?u m?allat, il-punti (a) sa (d) tat-tielet subparagraphu tal-Artikolu 17(5) ta' din id-direttiva jelenka diversi korrezzjonijiet li I-Istati Membri jistg?u jadottaw sabiex, b'mod partikolari, japplikaw regoli ta' kalkolu tal-proporzjon

imnaqqas iktar pre?i?i minn dawk previsti fit-tieni subparagraphu tal-Artikolu 19(1) tal-imsemmija direttiva, filwaqt li jittie?du inkunsiderazzjoni l-karatteristi?i spe?ifi?i g?all-attivitajiet tal-persuna taxxabbi kkon?ernata.

56 F'dan il-kuntest, kif irrilevat I-Avukat ?enerali fil-punt 55 tal-konklu?jonijiet tag?ha, I-Istati Membri jistg?u jipprevedu metodi o?ra ta' kalkolu minbarra l-kriterju ta' tqassim skont id-d?ul mill-bejg? previst mis-Sitt Direttiva jekk il-metodu mag??ul jiggarrantixxi ri?ultat iktar pre?i? (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat-8 ta' Novembru 2012, BLC Baumarkt, C?511/10, EU:C:2012:689, punti 23 sa 26, kif ukoll tad-9 ta' ?unju 2016, Wolfgang und Dr. Wilfried Rey Grundstücksgemeinschaft, C?332/14, EU:C:2016:417, punt 33).

57 Barra minn hekk, mill-Artikolu 20(6) tas-Sitt Direttiva, li jikkon?erna l-a??ustament tat-tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa, jirri?ulta li dan it-tnaqqis g?andu jkun, kif irrilevat I-Avukat ?enerali fil-punt 55 tal-konklu?jonijiet tag?ha, adattat bl-iktar mod pre?i? possibbli g?all-u?u effettiv sabiex ji?u evitati "vanta??i mhux ?ustifikati" jew "?sara mhux ?ustifikata" g?all-persuna taxxabbi.

58 B'hekk, jirri?ulta mhux biss mill-Artikolu 17(2)(a) i?da wkoll minn dispo?izzjonijiet o?ra tas-Sitt Direttiva li din hija bba?ata fuq il-lo?ika li t-tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa mill-persuna taxxabbi g?andu jikkorrispondi bl-iktar mod pre?i? possibbli g?all-u?u effettiv tal-o??etti u tas-servizzi akkwistati minn din tal-a??ar.

59 Konsegwentement, u?u effettiv tal-o??etti u tas-servizzi jipprevali fuq l-intenzjoni iniziali.

60 Fir-rigward tal-g?an tal-Artikolu 17(2)(a) tas-Sitt Direttiva u ta' din tal-a??ar me?uda fl-intier tag?ha, g?andu ji?i rrilevat li appro?? li jg?id li d-dritt g?at-tnaqqis tal-VAT tal-input im?allsa huwa bba?at biss fuq l-intenzjoni tal-persuna taxxabbi f'dak li jirrigwarda l-u?u tal-o??etti u tas-servizzi akkwistati u mhux fuq l-u?u effettiv tag?hom jirriskja li jikkomprometti l-funzjonament stess tas-sistema tal-VAT.

61 Fil-fatt, kif tfakkar fil-punt 38 ta' din is-sentenza, is-sistema ta' tnaqqis hija inti?a li te?les kompletament lin-negojzjant mill-pi? tal-VAT dovuta jew im?allsa fil-kuntest tal-attivitajiet ekonomi?i tieg?u kollha. Is-sistema komuni tal-VAT tigarantixxi, konsegwentement, in-newtralità perfetta fir-rigward tal-pi? fiskali tal-attivitajiet ekonomi?i kollha, irrispettivamente mill-g?anijiet jew mir-ri?ultati ta' dawn l-attivitajiet, bil-kundizzjoni li l-imsemmija attivitajiet ikunu huma stess su??etti g?all-VAT (sentenzi tal-14 ta' Frar 1985, Rompelman, 268/83, EU:C:1985:74, punt 19, kif ukoll tat-28 ta' Frar 2018, Imofloresmira –Investimentos Imobiliários, C?672/16, EU:C:2018:134, punt 38 u l?urisprudenza ??itata).

62 Il-prin?ipju ta' newtralità fiskali inerenti g?as-sistema komuni tal-VAT jipprekludi b'mod partikolari li operaturi ekonomi?i li jwettqu tran?azzjonijiet, fir-realità, simili ji?u trattati b'mod differenti fil-kuntest tal-?bir tal-VAT, sabiex ji?u evitati distorsjonijiet tal-kompetizzjoni (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-10 ta' Settembru 2002, Kübler, C?141/00, EU:C:2002:473, punt 30 u l?urisprudenza ??itata).

63 L-implimentazzjoni ta' dan il-prin?ipju timplika, g?alhekk, minn na?a, li l-persuni taxxabbi kollha li wettqu tran?azzjonijiet taxxabbi matul l-istess perijodu fiskali jibbenefikaw mid-dritt g?al tnaqqis tal-VAT tal-input im?allsa, i?da jimplika wkoll li, a *contrario*, dawk li wettqu tran?azzjonijiet simili i?da e?enti mill-VAT ma jibbenefikaw minn tali dritt.

64 F'dan il-kuntest, I-Artikolu 17(2) u (3) tas-Sitt Direttiva jipprevedi li l-persuna taxxabbi g?andha dritt g?at-tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa biss g?all-o??etti u s-servizzi li g?andhom rabta ma' tran?azzjonijiet tal-output su??etti g?all-VAT. G?all-kuntrarju, meta l-beni jew servizzi akkwistati minn persuna taxxabbi g?andhom rabta mat-tran?azzjonijiet e?enti jew li ma jaqg?ux

ta?t il-kamp ta' applikazzjoni tal-VAT, la jkun hemm ?bir ta' taxxa tal-output u lanqas tnaqqis ta' taxxa tal-input (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-14 ta' Settembru 2017, Iberdrola Inmobiliaria Real Estate Investments, C?132/16, EU:C:2017:683, punt 30 u l-?urisprudenza ??itata).

65 Issa, kif irrilevat l-Avukat ?enerali fil-punt 58 tal-konklu?jonijiet tag?ha, dritt g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa li huwa bba?at biss fuq intenzjoni pre?edenti tal-persuna taxxabqli li twettaq tran?azzjonijiet su??etti g?all-VAT u li g?alhekk ma ti?ux inkunsiderazzjoni n-natura tat-tran?azzjonijiet li effettivament twettqu minnha, jag?tiha vanta?? kompetittiv meta mqabbla mal-impri?i l-o?ra li wettqu tran?azzjonijiet simili, u dan imur kontra, konsegwentement, il-prin?ipju ta' newtralità fiskali.

66 G?alhekk, hemm lok, skont l-Artikolu 17 tas-Sitt Direttiva, g?all-finijiet tat-tnaqqis tal-VAT tal-input im?allsa fuq servizzi, li jittie?ed inkunsiderazzjoni l-u?u effettiv tal-o??etti u tas-servizzi akkwistati mill-persuna taxxabqli, u mhux dak previst minnha.

67 F'dan il-ka?, kif tfakkar fil-punti 17 u 18 ta' din is-sentenza, mid-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta li, matul is-sena 2005, ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali ?allset il-VAT g?all-?las lil BCP Investimento ta' kummissjoni g?all-organizzazzjoni u l-istrutturazzjoni ta' self obbligatorju li jammonta g?al EUR 150 miljun, sabiex tiffinanza l-investimenti tag?ha fis-settur tat-“triple play”. Madankollu, sa fejn dawn il-pro?etti ta' investiment ma ?ewx ikkonkretizzati, ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali g?a?let, sussegwentement, li tqieg?ed dan l-ammont g?ad-dispo?izzjoni tal-kumpannija omm tag?ha, Sonae SGPS, fil-forma ta' self.

68 Sa fejn din it-tran?azzjoni ta' self, li tirrappre?enta l-u?u effettiv li sar mis-servizzi akkwistati mir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali, tinsab fost it-tran?azzjonijiet e?enti skont il-punt 1 tal-Artikolu 13B(d) tas-Sitt Direttiva, din il-kumpannija ma tistax ti?i awtorizzata, skont l-Artikolu 17 ta' din id-direttiva, tnaqqas mit-taxxa li tag?ha hija responsabbli l-VAT tal-input im?allsa fuq il-kummissjoni m?allsa lil BCP Investimento SA.

69 Issa, kif tfakkar fil-punt 17 ta' din is-sentenza, skont l-informazzjoni pprovduta minn Sonaecom waqt is-seduta, din tal-a??ar kienet tipprevedi li tu?a l-kapital miksub permezz tas-self sabiex takkwista ishma ta' Cabovisão u b'hekk tinvesti fis-segment il-?did ta' attività msej?a “triple play”, u mhux sabiex tag?ti lis-sussidjarji tag?ha mezzi li jippermettulhom jag?mlu investimenti f'dan is-settur, kif jirri?ulta mid-de?i?joni tar-rinviju. Madankollu, anki jekk ji?i pre?unt li dan huwa minnu, din i?-?irkustanza ma g?andhiex effett fuq il-konklu?joni li tidher fil-punt 68 ta' din is-sentenza peress li hija tikkon?erna mhux l-u?u effettiv tas-servizzi akkwistati mir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali i?da biss dak previst inizjalment minn din tal-a??ar.

70 Din il-konklu?joni lanqas ma tista' ti?i kkontestata mill-argument tar-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali li, g?alkemm ma te?isti ebda rabta diretta bejn l-ispejje? sostnuti g?all-?ru? tas-self obbligatorju u tran?azzjoni taxxabqli tal-output, dawn l-ispejje? jistg?u jitnaqqsu b?ala spejje? ?enerali tal-impri?a.

71 Fil-fatt, hekk kif l-Avukat ?enerali rrilevat fil-punt 64 tal-konklu?jonijiet tag?ha, te?isti rabta diretta u immedjata bejn is-servizzi akkwistati mir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali tal-input u tran?azzjoni e?enti tal-output, ji?ifieri l-g?oti ta' self lill-kumpannija omm tag?ha.

72 Fid-dawl ta' dawn il-kunsiderazzjonijiet, ir-risposta g?at-tieni domanda g?andha tkun li l-Artikolu 4(1) u (2) kif ukoll l-Artikolu 17(1), (2) u (5) tas-Sitt Direttiva g?andhom ji?u interpretati fis-sens li kumpannija holding im?allta li l-intervent tag?ha fil-?estjoni tas-sussidjarji tag?ha huwa rikorrenti ma hijiex awtorizzata tnaqqas il-VAT tal-input im?allsa fuq il-kummissjoni m?allsa lil stabbiliment ta' kreditu g?all-organizzazzjoni u l-istrutturazzjoni ta' self obbligatorju li kien inti? li jag?mel investimenti f'settur partikolari, meta dawn finalment ma twettqu u l-kapital miksub

permezz ta' dan is-self t?allas kollu lill-kumpannija omm tal-grupp fil-forma ta' self.

Dwar l-ispejje?

73 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinvju, hija dik il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (L-Ewwel Awla) taqta' u tidde?iedi:

1) **L-Artikolu 4(1) u (2) kif ukoll l-Artikolu 17(1), (2) u (5), tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE tas-17 ta' Mejju 1977 fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? – Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima g?andhom ji?u interpretati fis-sens li kumpannija holding im?allta li l-intervent tag?ha fil-?estjoni tas-sussidjarji tag?ha huwa rikorrenti hija awtorizzata tnaqqas it-taxxa fuq il-valur mi?jud tal-input im?allsa fuq l-akkwist ta' servizzi ta' konsulenza dwar studju tas-suq imwettaq bil-g?an tal-akkwist ta' ishma f'kumpannija o?ra, inklu? meta dan finalment ma jkunx ?ie akkwistat.**

2) **L-Artikolu 4(1) u (2) kif ukoll l-Artikolu 17(1), (2) u (5) tas-Sitt Direttiva 77/388 g?andhom ji?u interpretati fis-sens li kumpannija holding im?allta li l-intervent tag?ha fil-?estjoni tas-sussidjarji tag?ha huwa rikorrenti ma hijiex awtorizzata tnaqqas it-taxxa fuq il-valur mi?jud tal-input im?allsa fuq il-kummissjoni m?allsa lil stabbiliment ta' kreditu g?all-organizzazzjoni u l-istrutturazzjoni ta' self obbligatorju li kien inti? li jag?mel investimenti f'settur partikolari, meta dawn finalment ma twettqux u l-kapital miksub permezz ta' dan is-self t?allas kollu lill-kumpannija omm tal-grupp fil-forma ta' self.**

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: il-Portugi?.